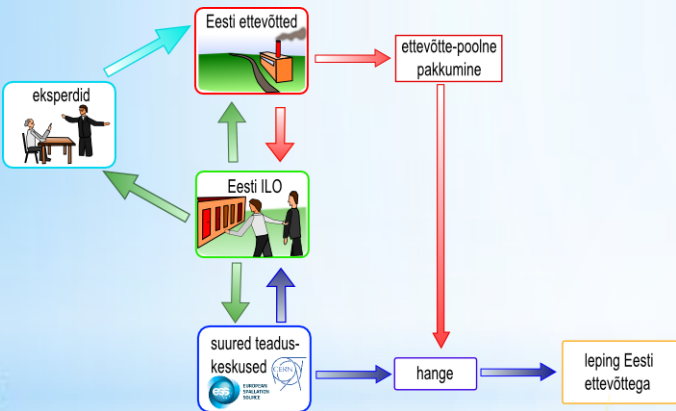

Kuidas toimub suhtlus ESS-iga?

- Üldiselt on kõige lihtsam viis ESS-iga kontakti saada igas liikmesriigis paikneva tööstuskontaktametniku (Industry Liaison Officer ehk ILO) kaudu, aga võimalik on ka otse ESS-iga ühendust võtta nende kodulehel (ess.se) paiknevate kontaktide kaudu.

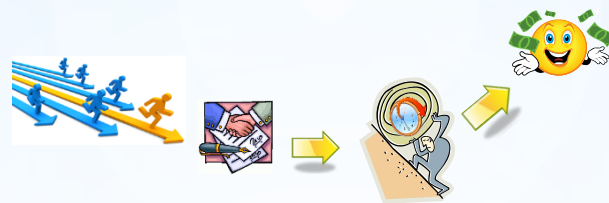
Mis on ILO ülesanded?

- Teha kindlaks, mida on teaduskeskuses parajasti vaja.
- Teha kindlaks kohaliku tööstuse võimekused.
- Sobitada ettevõtted ja arendusasutused tööülesannet sooritavaks konsortsiumiks, kui selleks on vajadus ja võimalus.
- Jagada infot mõlemale osapoolle.
- Aidata otsekontaktide tekkimisele kaasa.
- Promoda ettevõtete ja elanikkonna hulgas suuri teaduskeskusi ning nende võimalusi.

Kuidas saavad Eesti ettevõtted panustada?

- Riigipoolse mitterahalise/kaudse (*in-kind contribution*) panuse kaudu, kus riik ostab ettevõttelt midagi ja suunab ESSi.
- ESS-i hangetel osaledes.
- Allhanke raames riigi teaduskoostöö osana.
- Suunatud väikesemahuliste tellimuste läbi.

Kuidas toimib mitterahaline ehk kaudne (in-kind) riigipoolne panus?

- Riik ostab kohalikult ettevõttelt tööd või toodet ning annab selle ilma rahata ESSile riigipoolse panusena/osamaksena. Kõrgtehnoloogilise ja innovaatilise toote ostmine võib toimuda läbi ülikooli
- Ka Eesti riik on otsustanud panustada läbi kaudse panuse projektide ESS ehitamisse. Erinevad kaudse panuse projektid juba käivad läbi ülikoolide.

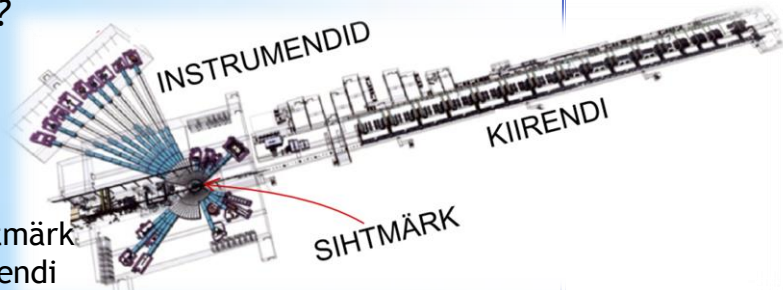
Euroopa Neutronkiirguse Allika infovoldik

- Hanked Euroopa Neutronkiirguse Allika (inglise keeles European Spallation Source, lühend ESS) ehituseks ja käigushoidmiseks algasid juba 2014. aastal, kui alustati ESS hoonete kompleksi ehitust Lundi.
- ESS on 17 Euroopa riigi ühisprojekt maailma võimsaima neutron-mõõtmistel põhineva materjaliteaduse keskuse rajamiseks Lundi teaduslinnakusse Rootsis.
- Lisainformatsioon veebilehelt ess.se
- Teie firma huvide ja võimekuse kokkulangemisel ESS-i potentsiaalsete vajadustega, mis on leitavad veebilehe europeanspallationsource.se/kind-contributions kaudu, palume ühendust võtta Eesti-poolse ESS-i tööstuskontaktametnikuga aadressil: ott.rebane@ut.ee ja registreerida oma ettevõtte ESS-i tarnijate andmebaasi aadressil: europeanspallationsource.se/invitation-business-profiles

Mis on ja saab olema ESS ehk Euroopa Neutronkiirguse Allikas?

- ESS on teadus- ja kommertsotstarbeline materjaliteaduse keskus Lundis ja Kopenhaagenis.
- ESS-st saab maailma võimsaim uuringuteks mõeldud neutronkiirguse allikas. ESS ehitamine algas aastal 2014 ning esimesed instrumendid alustavad tööd aastal 2020.
- ESS on 17 Euroopa riigi ühisprojekt kogueelarvega ligi 2 miljardit eurot. Eesti esindajad on osalenud ESS kavandamisega soetud komisjonide töös juba varastest staadiumitest alates.
- Projekti juhtriikideks on Rootsi, kuhu teaduskeskus ehitatakse, ning Taani, kuhu rajatakse ESS arvutuskeskus.
- Lisaks ESS-ile rajatakse Lundi MAX-IV sünkrotronkiirguse allikas. Need kaks suurasutust moodustavad ühe maailma võimsaima teadusekeskus - ja seda kõike Eestile väga lähedal.

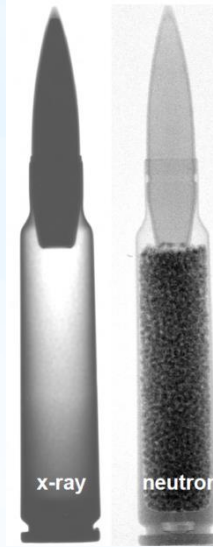
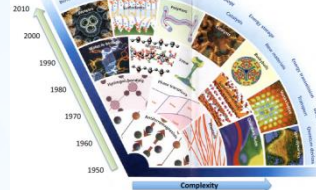
Millest koosneb üks neutronkiirguse allikas?

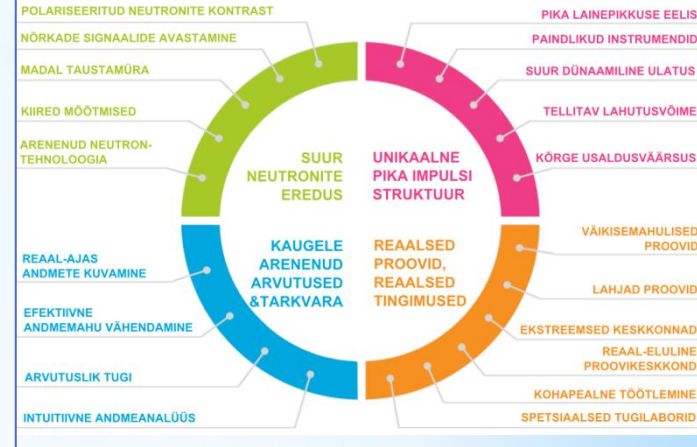
- Sihtmärk
- Kiirendi
- Detektor-instrumendid ehk tööjaamad
- Seda kõike siduv elektroonika

Mida saab neutronkiirgusega teha?

- „Näha“ kergetel aatomitel põhinevate materjalide mikro- ja makrostruktuuri (s.h. ruumilist isotoopkoostise pilti).

Mis on ESS-i eelised seniste allikate ees?

Tehnoloogiad

